

Előfizetési árak:

Helyben

Félévre 6 ftl.

Három hónapra 5 „

Postán küldve:

Félévre 7 ftl.

3 hónapra 5 „ 50 kr.

Egyes szám

10 kr.

DEBRECZEN

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

Megjelen hetenkint ötször, hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön, szombaton.

Előfizetési pénz s minden közlemény Hatvan-utca 1572. sz. a. házhoz a szerkesztőhöz bérmentve küldendők.

Hirdetési díj:

Négy hasábos petit sorért 5 kr.

Terjedelmes és többszöri hirdetés alkuszert

Nyitóléc 15 kr. soronként.

Helyszíni: minden beiktatásért külön 30 kr.

Előfizethető helyben: T. Legdi K. Lajos és Csáthy Károly könyvkereskedésében, a szerkesztőségnél. Egyébként a postahivatalok útján.

A „Debreczen“ magántávirata:

(Feladatott 2 óra d. u., érkezett 3 óra 39 perc.)

P e s t, júl. 5. Vasárnap népgyűlésen ropant lelkesedés. Jókai és Horn szépen beszéltek, baloldal eljárása helyeseltetett, népkör alakították, jobboldal scádalumot akart, de meghusult. Országgyűlésen Vukovicsnak személykérdésben szó megadatván, Horváthnak sértegetését visszautasítá, általános vitabejezés, szavazás holnap; népszámlálási törvényjavaslat tárgyalatott.

Debreczen, július 5.

(C.) Bármily unalmasak a bírói hatalom gyakorlásáról szóló törvényjavaslat feletti viták, lehetetlen, hogy e kérdést, fontosságánál fogva, a sajtó mind nagyobb-nagyobb világiatásban ne mutassa elő.

Ugy látszik, kétségen kívül áll, hogy az a törvényhozás mindkét házában keresztül megy.

Minő azon irányzat, mire ezáltal a kormány törekszik; és mik lesznek ennek következményei? Vizsgáljuk röviden.

A kormánynak ez az első jelentősebb lépése, melylyel a központosítási rendszer keresztülvitelére siet.

Mert, egyfelől a törvényhatóságok egyik sarkalatos jogát, a bíróválasztási hatóságot elvevén, azt a kinevezési rendszer által magához ragadja; s teremti az államban egy osztályt, mely a társadalom tagjainak vagyona és élete felett ítélend, s így hatalmas tényező erőt képez az állodalomban a kormány céljai kivételére.

Másfelől, a törvényhatóságok jogköre megeseonkításával egyidejűleg, ama rendelkezése alá került osztály tagjaiban az egyént, az embert szabad működésében, mozgásában meggátolja; s a szellemi függés elköresesítő rendszernek az utat megnyitja.

Már pedig az kétségtelen, hogy minél tökéletesebben kifejlődnek az állam minden tagjának egyéni tehetségei, annál nagyobb az állam ereje, a jogai ellen intézett támadások visszaverésére, és minél inkább gátoltatik az egyének szabad mozgása, annál inkább alácsúnyed az állam ereje és tekintélye, annál kisebb a függetlenség, annál nagyobb a rabszolgaság felé közeledés.

Ezen veszély kikerülése végett kell a kormányok beavatkozásának határt szabni, mivel a jó kormányoknak nem az a feladatuk, hogy az egyéni cselekedeteket, mozgásaikban elnyomják, hanem az, hogy részint segítsék, részint jó irányba tereljék.

A mely kormány oly nagy hatalommal felruházott osztályt, mint a bírói kar, uralma alá hódíthat, az nem fog e ponton nyert diadalával megelégedni; hanem követi a hajlamot, mi a hatalomban rejlik, a tovább terjeszkedést.

A bírói karnak függővéttelét követi a közigazgatási közegeknek gépezetté tételére

való törekvés; követi az egyletek, községek, tanodák s más intézetek jogainak megeseonkítása, az egyének rabszolgává tételére.

S igazán mondja egy nemzetgazdász, hogy „ha az utak, vasutak, bankok, biztosító-intézetek, nagy részvénytársulatok, egyetemek és a jótékonyági intézetek, s a helyhatóságok is a kormányzat fiókjaiává váltak; ha a tisztviselők csak a kormánytól várhatják ki-nevezésüket, fizetésüket és előléptetésüket, még a sajtószabadság és a törvényhozás népszerű szerkesztése sem képes a szolgáltság be-következtetését meggátolni.“

Ha tehát a központosítás szédelő örvényén állunk a törvényhatóságok jogköre megeseonkítását folytán, akkor a társadalmi jólét, sőt a biztonság is veszélyben forog; mivel a mely nép, gépeknek engedvén magát használatni, s önállóságát lassankint elvesztve, megszokta mindent a kormánytól várni, a kormányt teszi felelőssé mindenért, a mi őt sérti, s ha türelmét a sérelem agyagsága meghaladja: kitör s feltámad a kormány ellen.

Igazuk van tehát azoknak, kik azt állítják, hogy a központosítás és rabszolgaság mindig karöltve járnak.

Igaz az is, hogy százados joggyakorlatot rövid idő alatt megeseonkítani, megrázkód-tatás nélkül nem lehet.

Igaz azon gyakorlati elv is, mely így hangzik: lassan járj, tovább érsz.

Politikai napi szemle.

(U—k) A csehekkel való kiegyezkedés ismét napi rendre kezd kerülni, s ez a politika-hírlapokat jelenleg élenként foglalkoztatja, s tüzetes vita tárgyát képezi, úgy a hivatalos, mint a nem-hivatalos közlönyöknek. A hivatalos új „Fr. Bl.“ kimondta ugyan közelebb, hogy a „N. Lasty“ ama hír, mintha bizalmi félhárk ülnének össze, a kiegyezkedés módjaitól felül tanácskozándók, semmi valószínűséggel nem bír, azonban pár nap múlva a „Vorst. Ztg.“ azt hozza tudomására, hogy igazolt amaz állítás, miszerint „bizonyos“ kormánykorokban afelett török a fejüket, mikép lehetne a foederalistius pártokkal kiegyezkedni. — Észertint a „N. Lasty“ még sem kapta a hírt egészen a légből, csupán az érdekelt személyek nevének említésénél volt tévedésben, amennyiben nem az általa felhozott egyének, hanem Schwarzenberg Károly hg. és Lobkowitz Károly hg. lennének azok, kik azzal megbízták, hogy a cseh feudalistákkal a kormánynyal való kiegyezkedésre nézve tanácskozzanak.

A cseh lapok azonban a kiegyezkedés ellen harsognak, mert ama nézetben vannak, hogy amíg az alkalmánra és népképviselőre nézve a kormánynyal alkudozni kell, mindaddig nem lehet egyetérteni.

Lemberghen közelebb népgyűlés tartatott, melyben a reichsráthi képviselők igazolták magukat eljárásukra nézve.

Amaz allocutióban, melyet a római szent-áta m. hó 25 kén a consistoriumban tartott, keservesen panaszkodott a Florenczben hozott új törvény miatt, melyszerint a papnövendékek a katonai sorozás alul nincsenek kivéve. A szent-áta persze nem gondolja meg, hogy épen ő adott fogyvert a törvényhozó test kezébe azzal, hogy

még mindig lehetének, egyeztethetőnek tartja, hogy ő ne csupán Krisztusnak földi helytartója, de egy katonai államnak is feje legyen. És ha ez logiceulag megállhat, miután a jelenlegi papnövendékek közül valaha pápa is lehet, az olasz törvényhozótest csak hasznos szolgálót tesz az akkor, ha az egykori pápajelölteket kissé a hadtámban is oktattatja, mert katonai államban az állam fejének katonailag képzettnek kell lennie. Múltó oka ő szentségének a panasza csak akkor lehetne, ha a politikának egészen hátat fordítana, s a külvilági muló dicsőségről lemondva, egyedül csak az idvezítő egyház híveinek lelki épülésére munkálkodnék.

Franciaországban elvéte némi igaztottságot keltettek III. Napoleonnak a sofferinói esata évnapiján a hadsereg küldöttségéhez intézett ama szavai, melyszerint: „Harczaink története a polgárisultság előhaladásának története.“ Valahányszor a francziák császára, hadserege felől beszél, már mindig azt vélik, hogy bizonyosan valami háborutervet forgat fejében. Pedig ki tudja vajon célzatos szavaival nem a börtörre akart-e valami nyomást gyakorolni, mert köztudomásu dolog, hogy a napoleonidák ez utóda amily ügyes politikus, ép oly kitünő börtörjártó is.

Párisban a törvényhozótest ülése jun. 28-án nyílt meg.

A Golez párisi porosz követ halála folytán megurult helyre — mint elokelő korokban emlegetik — Reuss herceg van kiszemelve, kinek utódnak a pétervári követségre Werther bárót neveznek ki.

Észak-Amerikából ama fontos hír érkezett, miszerint a köztársasági párt, Pensylvaniában tanácsot tartván, abban állapodott meg, hogy kimondja helyeslést afelett, mikép a senatus az alabamaszerződést elvetette, de Angliával az egyezkedést nem háborúval ohajtja létrehozni. E párt mindenestre irányadó befolyással bír, s így a komolyabb következmények miatti aggály teljesen el van osztatva.

Ujdonságok.

— A helybeli lövész-egylet f. hó 11-én a lövöld helyiségében táncestélyt fog rendezni, mire a meghívások e hét folytán ki-dolnak szét. A táncestélyt a d. e. órákban diszlovészlet előzi meg, több értékes jutalommal. A sason morte-ban valódi meglepetés egy ilyen kedélyes mulatság, s azt hisszük, hogy szépeink minél nagyobb számmal fogják felhasználni ez alkalmat, hogy oly régóta pihenő lábacskaikat kissé ismét foglalkodtassák.

— A kistemplombeli orgonához szükséges pipok s más egyéb műszerek Kisszel István műtermében igen szorgalmasan készítettnek. Hogy azonban a munka még sem halad a kellő gyorsasággal előre, annak oka tudomásunk szerint abban keresendő, hogy az eredeti tervén utólagosan az ezen orgona építésére kiküldött bizottság, egyetértőleg a vállalkozóval változtatni akar, azonban épen ezen bizottságnak még meg nem történt meg-állapodása nem engedi a munkát a kellő mérvben folytatni, pedig igen ohájdandó volna a szebb éneklés tekintetéből ez orgona minél hamarább felállítása.

— Zengői Jánosné asszony jó hírnevü

leánynevelő-intézetében az ez iskolai évet be-
rekesztő nyilvános vizsgák f. hó 14. és 15-ik
napjain fognak megtartatni. Mi, kik több iz-
ben voltunk már a legnagyobb gyönyörűség-
gel jelen ez intézet kitünően sikerülni szokott
vizsgáin, felhívjuk a tan- és nevelésügy bará-
tait, hogy e vizsgákat becses jelenlétükkel
megtisztelni, sziveskedjenek.

= A nagyerdői fürdőhazi helyiséget
látogattuk meg tegnap, s nagy csodálkozá-
sunkra a kocsi, melyen mentünk, dacára
annak, hogy egész odáig egyenes sötány ve-
zet, majdnem $\frac{1}{4}$ órányi kerülést tön, és pe-
dig azon egyszerű okból, mert a tegnapielőtti
esőzés folytán a sötányon keresztül vezető út
járhatatlanná, lett. Ha esős idő van az is baj,
mert akkor a feneketlen sárral, ha száraz idő
jár, az ismét baj, mert akkor meg a kereke-
ket megkötő homokkal kell küzdeni, váro-
sunk szabadba, s fürdés után vágyakodó
lakosságának. Bizony ideje lenne már a pé-
terfia-utczát, valamint a sötányt, melyen
egyetlen szabadban levő mulató helyünkhez
sietünk, nem csupán a közönség, de a város
érdekében is kiköveztetni, mert a közönség
az utak jó állapotban tartása esetére, sokkal
tömegesebben látogatván a nagyerdői helyi-
séget, abból a város is mindig több-több jö-
vedelmet huzhatna.

= Ha már a nagyerdőn vagyunk, említ-
sük meg egy füst alatt azt is, hogy a nagy-
erdő főbejáratánál számos év óta létezett,
csász lakul szolgált földalatti konyhá vagy
putri — nincs többé, lerontatott az, s helyébe
csinos téglaház fog építtetni még e nyár foly-
tán, mi minden esetre előnyére fog válni nem-
csak a volt putri lakóinak, hanem a nagy-
erdői bejárat csinos kinézésének is.

— Az „István“ gőzmalom-társulat
telkén a 2-ik malom építése már folyamatban
van, a homlokzat földszinti része fel van rak-
va. Kár, hogy nem egy vonalban van építve
az új malom a régivel: az összhangzatra nem
volt kellő tekintet.

= Az éjjeli pesti vonat érkezésekor a
mint tudjuk két számozott kocsi van kiren-
delve, de ez többnyire nem elégséges, úgy-
hogy több városunkba érkező idegen panasz-
kodik amiatt, hogy gyalog kell az elottók is-
meretlen városba bezzammogni. A kapitányi

hivatal legalább 4 fiakkert minden éjjelre
rendelhetne ki.

— A szerbtövis irtása városunkban
elrendeltetett, s folyamatban van. Nem ké-
sünk-e el vele, mint tavaly; jó lesz erélyes
felügyeletet gyakorolni.

= A nagyváradi-kolozsvári vasutvonal
munkálatai a legnagyobb erélyvel folynak.
Csaknem naponként szállít a tiszavidéki pá-
lya a munkaiatokhoz szükséges műszereket,
sot már néhány saját gőzgep is járja az új
vonalat, mik a többi társulatától más szí-
nük által különböznek, szép sötét zöld máz-
zal levén ezek bevonva.

Meghaltak: Jul. 1. Cz. u. Zuk Sára fia
Béla 3 hón. aszkór. Jul. 3. Hatv. u. Tóth György
1. Erzsébet, s hón. béllob. Hatv. u. Ozv. Szilágyi
Istváné, Szabó Sára 76 éves végelgyengülés. Pfla
u. u. z. Nemes Gaspárné, Nagy Maria 61 éves sor-
vadás. Cs. u. Juhász József fia 2 het. béllob. Pfla
u. Kiss János fia Balint 1 éves aszkór.

Debreczen történetéhez.

Szanka József emlékezete.

Ki volt Szanka József? Hazafi és
tudós!

Egyik sem oly tulajdon, hogy különös érde-
mül vehetnének; hiszen, a hazaszeretet csak kö-
telesség, mit az istenség oltott ösztönül szí-
vünkbe: e kötelességet nem teljesíteni, vissza-
fojtani: bűn a haza, bűn az ember társadalmi
rendeltetése ellen.

A tudományosság egyik föltétele is: az
ész isteni ajándék: nem ad okot dicsékesre a tu-
dományosság; mert az elme tehetségeit az ember-
iség javára kilejteni, rendeltetésünk, mely az id-
vezítő ama szavam alapszik: „szeresd felebará-
todat mint te magadat“.

Hanem, a hazaszeretetben, — nem kimélve
fáradtságot, egészséget, sot az életet sem, — ki-
tímóvó, példányképe válni: oly polgárerdem, mely
ugyan — önmagában találván legszebb jutalmát
— fényes kitüntetésekre igényt nem tart soha, de
épen a szerénység rózsalanczain vezet magára a
polgártársak méltánylatát, elismerő részvétét.

És a hazaszeretet büvejét a tudomány ha-
talmával egyesíteni a draga hon javára: ha nem
több de mindenestre elég arra, hogy elmondhas-
suk arról, ki így él, így tesz, ezen ember mint ha-
zafi is megértte kötelességét, s igazolta azon élet-
igazság valódiságát, hogy ha mindenki teljesítő-
telességet, a haza hatalmas és boldog leendő.

Szanka József, városunk szülötte, oly férfiú
volt, kirol, az előbb mondottak értelmében, iga-
zan bevallhatjuk magunknak, hogy teljesítette
kötelességet.

— Sajnálom édes jó anyám, hogy háládat-
lan leányod meg fogjaszomorítani, de engem a föld-
dön már senki sem bírhat, — csupán a sir! . . .
Mérget ittam! susogta reszkető ajkakkal.

— Hah szerencsétlen! sikoltott az anya
kétségbeesve; mit tevé? . . . Orvosért! kiáltá
csaknem tébolyodottan futva ki segítségért.

Néhány perc multán ismét berohant kikelt
vonásokkal a háborgó asszonyosság; s csak hamar
Lapdacsi Gida is követé, a kivel már előbb talál-
kozáink a gyógytár ajtajában.

— Nos mi baj? kérdezte kíváncsian, hol
Szeréminére hol a zongora mellett ülo ifjakra
tekintve.

— Hálátlan! tördelé Hárfai szemrehányó
hangon; te, a kivel oly sokat beszéltem Flóra
iránti érzelmeimrol, egy szeszélyes pillanatodban
berontasz e házba, megkéred imádotom kezét és
aztán összezuzod végkép a szerető sziveket!

— Boldogtalan nem is képeled kit sérte-
getsz te most, szolt Lapdacsi megütödvé: azt a
barátot ki ismerve legszentebb titkodat, — Flóra
iránti, szerelmedet: megkérdte s z a m o d r a Sze-
réminé asszonyágtól kedves leánya kezét.

— Az én számomra?!

— Meg akartalak lepni az anya áldásával.

— Oh mit vétettünk mi elled te boszuálló
Isten, hogy ily keserü csapást mértél reánk! re-
begé Flóra áhitatosan sohajtva.

— A patvarba, kis hugom, hát nem is örülsz
rajta? kérde Lapdacsi csudálkozva a leány meg-
indult sohajtásán.

— Oh! kegyetlen sors! tört ki Tivadar is;
hát nem te sovárogtál a drágakines, Flórák keze
elnyerése után?!

— Ime halld te hát: felvilágosításul elmon-
dom, hogy ismerve nemes szivedet, ismerve azt a
forró szerelmet, mely köztetek létre jött: egyesí-
teni ohajtám Isten és emberek előtt e boldog vi-

Ott láttuk őt, az 1848—9-ki, sok tekintet-
ben gyászos, de Magyarország hatalmának mérle-
gelésére vonatkozólag, nagyszerü és igen tanusa-
gos időszakban, ott láttuk őt, tollal es karddal
kezében, a haza jobbjai közt küzdeni, a megson-
tosodott beolvastási politika ellenében, a hon
függetlensége érdekében.

Emlékezzünk vissza! Midőn a nemzeti aka-
rat szentséges jogainak megsértésével beavatko-
zott orosz cs. seregek paripai már már városunk
dus mezejét tapostak: Szanka József bátor, re-
megni nem tudó lelkéből áradt bátorító beszédei,
az o hírhedett vezércikkéi, mely fölemelő hatás-
tal voltak városunk és vidéke lakossága s kitar-
tására: valóban, míg távolról a foglaló seregek
sötét arnyai húzódtak közelebb közelebb fölénk:
az o genuszának fénye mily sokszor eloszlata ama
sötét rideg árnyképeket szemünk előtt.

Bátor harcos volt ő, ki a mármár vesztett
csatának iszonyaitól nem félve, élete árán is lel-
ket kívánt önteni honfitársaiba.

Ilyen volt a férfiú. És mi volt jutalma? Tö-
viskoszoru jelzi az ő vértanui fejét.

Említsem-e, hogy önvédelmi harcunk el-
bukta után, minő embertelen bánmód alkalmazta-
tott irányában; minő barbar kegyetlenség követ-
tetett el rajta egy magyar four hideg mutatóujja
intésére?

Mert hiszen, ama gyászos időszakban, a
honát tisztán szerető magyarnak legtöbbnyire —
fájdalom! — magyarok vezetése alatt keletkezett
vadás folytán kellett kiupadra, sokszor hóhérek-
zébe jutni!

És — figyelemre méltó — a barbár nép
tagjai, kik az undok bosszu vak eszközeiül hasz-
náltattak fel, sokszor, és épen Szanka József irá-
nyában is, emberibb bánmódot, s ha egyebet nem,
legalább szánakozást tanúsítottak, mint némelyik
magyar, ki a béke fehér palástja alatt rejtegeté
vérszopó szenvedélyét. — A kancsukázó kozak,
a mennyire lehetett, kimélte őt, míg a parancsnok,
élet és halál ura, keményebb verést nem paran-
csolt.

De fordítsuk el szemünket ezen iszonyu ese-
ménytől; mert nem lehet itt időznünk a nélkül,
hogy a gyűlölet és méltó boszankodás érzéseinek,
habár pillanatra is, helyet ne engedjünk keblünk-
ben!

A história elítélte ezen gyalázatos tettet; és
a 60 k a n e s u k a csatogásának viszhangja még
egykor a mardosó lelkiismeret jajjai közé vegyü-
lend!

Nekünk elég fájdalmas annak tudata, hogy
jeles hazánkia, a baromi bánmód miatt megtörött
testében: és nagy lelke, mit megtörni nem lehe-
tett, a ronsolt testet többé meg nem gyógyít-
hatta.

De nem volt még elég ezen égbekiáltó ke-
gyetlenség és megbölygzés; még az ártatlan csa-
ladnak is szenvedni kellett az apa hibájáért, mi a

szonyt. Szeréminének fölfedeztem vonzalmatokat
ő nem is tett kifogást összekelésék ellen.

— Gida, bácsi mindenik szava fokozza vég-
óránk gyötrelmeit! zokogott Flóra mély megün-
dulás között.

— Pozdorjává legyenek, ha értek egy szót is
abból, mit ti most itt beszéltek!

— Mérget ittak! tördelé az anya sürün hul-
latva könnyeit.

— Ha ha ha! kacagott Lapdacsi jó izüen;
mérget?! — no e tréfa nem ros.

— Nem tudva azt, hogy anyám kinek ígerte
oda kezemet. — Tivadarral öngyilkosságra vete-
medénk; oh! mert egymás nélkül nem akarván
tovább élni, — a mérget . . .

— Melyet a macska számára vásároltál töl-
lem, és a mely ártatlan czukor-pornál egyéb nem
volt — jóhiszemüleg megittátok! ha ha!

— Hogyan hat nem halunk meg? kérde
Flóra kifejezhetlen örömmel.

— Söt csak most nyilik számotokra új élet!
bizonyozott Lapdacsi.

— Elképzelhetik önök mily hatást idézett
elő e nem remélt fordulat. Az anya össze-vissza
csókolá Flórák, majd Tivadart, sot még a kedé-
lyes gyógyszerész is.

Az előbbi drámai jelenet, átalakult vig-
játékká.

— Lánzos adta! pattogott Lapdacsi; erre
a kis ijedségre, huzatok már egy jó nótát, hadd
kergessék tova a zene hangjai a mai eset megüle-
pült nyomását!

És a két boldog szerelmes a zongora mel-
lett elkezdé játszani Lindából amaz ismeredes
dalt:

„Enyém vagy Isten anygala
Enyém örökre már.“

T Á R C Z A.

Zongora mellett.

Beszélyke: Hamar Lászlótól.
(Vége.)

— Még egyszer kérdelek, beszélt aztán to-
vább halk innepélyességgel: tudnál-e a halálban
is szeretni engem?

— Ott is! ott is! . . .

— Jer hát, ölelj meg, szoríts szivedhez;
igy! és most forraszszuk össze egy csókban ajka-
inkat, mely édes legyen mint a tulvilági üdv, s
hosszu mint az örökkévalóság! . . .

Allapodjunk meg kissé.

A mindennapi életben gyakori eset, midőn
a szerelem áldozatot lel: az ilyen vértanúság
magyarázatát találja amaz elvakult szenvedélyes-
ségben, mely a sziveket az első viszony ábrándos
kötelékével fűzi egybe, és a mely lebilineseli a
kedélyt, elnémitja az ész szavát, csupán az ösz-
tön uralmának engedvén helyet.

Tivadar és Flóra, mint már említettük is,
ama korban voltak, midőn az ily regényes hajla-
mok oly dusan fészkelnek még a fiatal szivben. . .

Ézalatt a boldogtalan pár kiürítette a po-
hárbán levő folyadékot; s némán, hallgatagon ül-
tek a zongora mellett.

E pillanatban Szeréminé lépett be a szo-
bába.

— Flórák néhány szóm van veled; épen
jó hogy önt is itt találom, jegyzé meg, Hárfayt
nyásas mosolylyal üdvözölve. Lapdacsi Gida
kezedet kéri, folytatá némi szünet után.

— Nagy Isten! tört ki Tivadar fájdalmas
meglepéssel. Épen ő! . . . legjobb barátom, a ki-
vel megosztám szivem titkait.

Debrecen 1869
67-73. n. sz.
a hírekről

11-12. részt a hírekről
böl fejezték

hazaszeretet vala; kenyérétől, ügyvédi életmódjától is meg kelle fosztani a családapát, hogy vagyona és vele családja is tönkre jusson.

Evekgig tartott ezen irtoztató rendszer hatása, mely a száműzetésnél is szonyubb vala; míg végre kegyelemből megengedtetett, hogy a családapa kenyeret kereshessen. De ez is későn történt; mert a megronesolt test mindinkább kimerült és a derék férfiú halálos ágyán nem vigasztalhatta magát azzal sem, hogy gyermekei idegen alamizsnára nem szorulnak.

A gondviselés azonban nem engedte, hogy a gyermekek nyomorra jutása legyen ama tragédiának végjelenete, mely atyjokkal eljászatott. Ezen szomorú végjelenet kifejlődését meggátolták, kik jól tudták, hogy a szabadság vértanúinak szellemét engesztelik ki jótékonyaságukkal.

Legközelebb pedig Debreczen város közgyűlése adott méltó kifejezést az elhunyt Szanka József érdemei elismerésének, azon határozata által, miszerint az ő 3 kiskorú gyermekének 20 éves korukig, fejenként 100 frt segélypénzt rendelt.

Mi is lenne a házból, ha a részvétlenséggel azon tannak szolgáltatnék igazságot, hogy a tetkekben nyilatkozó gondolatot veszélyesebb volna, mint a gyáva tespedés?

Kevés ugyan azon segélypénz, mit Debreczen ad a gyermekeknek; de az elismerés oltárt emelt az elhunyt derék honfi érdemeinek.

Országgyűlési értesítő.

A képviselőház július 3-ki ülésében olyan jelenetek fordultak elő, melyek parlamenti eljárásunkban eddig ismeretlenek voltak, és fájdalom, épen a kormány egyik tagja lépte át a határt, annyira, a mennyire átlépmi, kivált kormánytagnak, épen nem volt szabad. Az igazságügyminiszter elbizakodva a tett ovatiókön, az ellenzékét mélyen sértő kifejezéseket használt: például, beszélt a nemzet geniusáról, mely erejét abból szokta meríteni, mit restauratóiok csapra szoktak verni, (ugyan hát az ellenzék használja azt, a mit csapra vernek?! mutatta a követválasztás) beszélt titulus bibendiről; (borivás közt megjárja az ily beszéd) beszélt a zart si sakról (ugyan kinek áll érdekében, hogy homokba dugja fejét mint a struczmadár, — az ellenzéknek-e, vagy a többségnek?) — Egyébiránt alább a röppentyük referálnak tovább az ülésről.

Pesti röppentyük.

Van-e passus? Ezt kérdezi a vásárbíró, ha valami lábas jószágot szándékozunk eladni. — Es ha azt elé nem mutatjuk: nincs vásár! Ugy látszik, Bécsben erről mitsem tudnak, amennyiben a lapok azt öröszítik, hogy a határvidéki erdöket a magyar állam e közvagyonát, ugy passus nélkül akarják eladni, anélkül hogy azt a magyar miniszteriumtól váltanák. Csakhogy hiába veszik meg az erdöt, hamis passussal, mert a szavatosságnál fogva a vásárlónak meg kell a kárt téríteni, ha majd a jószágnak valódi gazdája jelentkezik.

Az is derék mikor az ember más rovására parancsolgat a fogadóban s mikor fizetni kell, veszi észre, hogy az a más a fizetés alól szépen kibuvik, söt annak a „czech“-jét is neki kell fizetni. Így járt Gellérti Szabó közvádlo ur, midön Bényey Istvánt a „Népszava“ szerkesztőjét hinarba akarta keríteni, de biz az esküdteka vadlottat felmentették, s a közvádloát a perköltségek megfizetésében elmarasztalták.

„Világosítsd meg uram az én elmémét!“ — sohajthatott volna fel Somhegyi Ferencz kegyesrendi tanár ur, ahelyett, hogy magát írásban compromittálja. Irt vala pedig a provinciális ur a budai városi hatóságnak, hogy ha a felekezet nélküli iskolák ügyében hozott határozata mellett megmarad, a várbau levő elemi iskolát oda hagyják a piarista tanár urak. — Csak isten hírével! „Gombház ha leszakad: lesz más!“ Söt midán emez — a XIX. századhoz épen nem illó nyilatkozatot írták, saját anathemájukat mondták ki. A hariszt szava van kell fogni!

Egy párisi távirati tudósítás szerint Izabella spanyolkirálynő elhatározta volna magát, az aszturiai herczeg javára lemondani. Hja! a kényszerűségből való lemondáshoz nem nagy önmegtagadás szükséges.

(Julius 5-án.)

„Verba volant“ azt tartja egy latin példabeszéd. Igaz, hogy áll az, ha egy ember előtt mondtunk valamit; de mikor annyi fül előtt beszélgetünk mint amennyi előtt Horváth ügyér ur, saját édes szülfötte — a törvényjavaslat mellett beszélt mai napon, — s még ha amellett a stenographok irónjai is működnek, bizony-bizony az igazságügyér ur is

elgondolhatta volna, hogy ily vívmányos korszakban a „verba volant“-ot nem mindig alkalmazhatjuk. A mai napon Horváth ügyér ur sem diplomatiu higgadságának sem politikai tapintatának nem tüntetvé elé legerősebb oldalát. Igaz, hogy Simonyi Ernőnek a törvényjavaslat ellen intézett replicája nagyon kihozta a sodrából a t. miniszter urat, s meg nem állhatá, hogy törvényjavaslatát e polyában gédelgetett beteges csecsemőt a végkumulás ellen ne védje életre-halálra. Es a miniszter ur kiszállott a síkra. De nem a szellem hódító fegyverével rohanta meg ellenfelet. Ő azt nem tette. De bezzeg neki rontott érdes nyelvvel a baloldalnak habar a szeg fejet soha sem találta el. Már benne volt. Nesze neked: a l a r e z o s ellenzék! N e p s z e r ü s e g h a j h á s z á s, boresapolás! Ti meritek drága szülöttemet olesárolni!? No hiszen várjatok csak!

Meg oly zaj, minő eféle sértegetésekre keletkezett, nem reszkettette meg a képviselőház falait.

Mikor a méltó fejnaborodás, a közmegebotránkozás moraja nemileg csilapult, Vukovic Sebő az egykori igazságügyér kert szót, hogy a maga reszeről hozza szöghasson a tárgyhoz.

Igen de a ház Salamónja volt az elnök, Gajzagó, ki bolcs Salamont akart fogni, midön Bodónekint oda csurte-csavarta a dolgot, hogy ő nem hallotta, hogy Vukovic Sebő neve előfordult volna Horvath miniszter beszédében, tehát személyes serelemnek nincs helye.

* * *

Gajzagó ur ezuttal a keseru lapdac sokat Horváth ügyér ural nyeelette le.

Nem ahtotta, hogy az ügyér ur vastag kifakadasi nem sértök, csak hogy szavait ugy lehet értelmezni, hogy egyes embert nem nevezett meg kifakadasi kozben, hanem egy képviselő test tekintelyes reszet, minel fogva ha épen a sértettek szolani akartak, beszéljen az egész megsértett tömeg. Azt hitte Gajzagó ur, hogy most oly nagyot durrant mozsara, hogy ügyér chensének hozsánna gyanánt is megjárja.

No hiszen volt is erre a melátlanságnak zajos nyilatkozványja. Tömeges tiltakozás a névtelenül oda dobott sérelem ellen!

Még csak azután jó a hadd el hadd, a következo gyűlésen. A baloldal elégtételt vár a sérelmekert, s a bizottmányi eleado mindaddig nem fog kihallgattatni, mig Vukovicnak szólásszabadság nem engedtetik, vagy pedig a sértegető ügyér urnak ki kell vele rukkolni, kik azok az aluzcsok s kortesitatók?

* * *

Egy miniszteri tárcza árán talán még legkönyvebben kiegyenlíthető lenne e szerfelett kesnyes ügy. De az erkölesi diadal orozslányrésze ekkor sem a sértő — hanem a sértett félnek jutna. . .

Sziporkák.

== Kaptuk a „Darázs“ cz. éleclap mutatóvanyaszamat, mely Szogedében jelenik meg, rettenetes „Borsszem Jankó“ irányu jobboldaliskodni akaró tartalommal. Legügyesebb benne a czimlap; megvalljuk nem bannánk, ha nem kellene tovább fordítani, mert az az örökös politikai elczelés, melynek többnyire elkeseredett partnézet különbség szolgál alapul, mar valóban kezd esömörletessé lenni. Különbön ugy látszik, hogy az egész valami fiók-kiadása akar lenni a Borsszem Jankónak, amenyiben a szerkesztő egyik üzenete megköszöni Agai ur küldeményit, „mitán már elöb jól végig husángolt Kállay Odönön, Irányin és a szent neven, Utopia, K. Allay Bódön czimű czikkében. Szerkesztik, rajzolják, metszik és corrigálják négyen, az ötödik meg kiadja. Jó erővel rontnak tehát e jó urak a baloldalnak, de azt hiszszük nem igen sok kárt fognak okozhatni sületlenkedéseikkel, s reméljük, hogy nem sokára megirhatjuk requiescat in pace.

— Aradmegyében és Szegeden azon jó szokás uralkodik, hogy a közgyűlési határidöt és annak tárgyait előre hirlapilag is közlik. Követendő példa más törvényhatóságoknak is. Nálunk e tekintetben nincs intézkedés; söt a meghívókra is csak pár tárgyat írnak fel, s oda jegyzik utána a „s a többi“-t. Értse aztán az ember!

Különfélek.

** A Kisfaludy-társaságnak utöbbi ülése jun. 30-án tartatott; melyben keleti Gusztáv „Egyéni nézetek teendöinkről a szöpművészetek emelése és terjesztése körül.“ czimű értekezését olvasta fel, majd Szigligeti olvasott fel négy

balladát. Mind a két felolvasást nagy tetszés követte. Ezután következtek a folyó ügyek; s köztük Shakespeare „Sok zaj semmiért“ czimű vigjátéka fordításának bírálatá. A bírálat szerint a fordító nem felelt meg azon kiváulalmaknak, melyet a halhatatlan britt költő prozajá igényel és így itt általában gyökeres átdolgozásra van szükség.

== Török vasutak. Bécsi tudósítások szerint a török vasutak a magyar osztrák vonalakkal összekapcsolása kérdése a birodalmi kancellár és a török külügyminiszterum közt sургós tárgyalások tárgyát képezi. Beust gr. a magyar miniszterumokkal egészen tisztában van a felöl hogy két összeköttetés eszköziendő Magyarországon keresztül; az egyik Bosznian át a keleti pályával, és a másik Szerbiánát az állam vaspályával. Ertesülésünk szerint elsőb a Bosznian keresztül vezetö vonal építése fog megkezdetni, azonban csak akkor ha már a szerb vonal építése egész biztossággal elhatározatott. A török kormány a Beust részéről hozzá intézett kívánalmakra nézve elvben egyetértöleg felelt, s most még csak néhány kevésbbé lenyeges pont az, miben a nézetek elterök. A mi a török pályák építése költségeit illeti, az ez iránt az Anglo-ausztrian, a Credit bank és a bécsi bankegyüttel megkezdett tárgyalások már befejezésukhoz közelgenek.

== A magyar országos iparegylet, országos földmívelöegylet, és képzöművészeti társulat által, egy általános magyar országos kiállítás módozatai megállapítására megváiasztott közös bizottságnak, a földmívelési miniszterium az előleges munkálatok költségeire szükséges összeget megszavazta, s 7 tagu bizottmányt köldött ki a költségvetés megállapítására.

== Bécsben jun. 30-ánj bocsátatott ki 7 napig tartott togságából Schönberger socialdemokrata. Valami sajtovetéséért volt elzárva. Ebben még semmi különös nincs, de igen is van abban, hogy daczára annak hogy 50 éves es független állásu, a fogházból először a rendörigazgatósághoz vezetett egy rendör által, innen ismét a lipotvárosi rendör biztossághoz, s végül innen az ugyanazon város részben lakó szülőheez átadás végett. No hiszen különös fogalmat lehetnek a bécsi rendörösegnek szabad államban a szabad egyenek önállóságáról.

== Királyné ő felsege a nagyváradi nő egyeletnek 50 forintot adományozott.

== Az angol törvénykezés erélyes intézkedéseket tesz az élet biztosítótársulatok ügyében. Most a parlament előt legközelebb egy Cave ur által benyújtott bill fog tárgyalatni, mely az életbiztosító társulatokra vonatkozik, melya részvényesek és biztosítottak jogainak minél lehetőbb biztosítását és megvédését czélozza. Az angol sajtó általánosan pártolja Cave ur indítványát, hanem mégis alaposabb reformokat kíván, mint az általa indítványozottak, s e tekintetben s az egyesült államok ez ügybeni alaposabb és behatóbb törvényhozására utalnak. Amérikában az állam igen erélyesen védi a biztosítottak jogait. Van egy arra rendelt hivatalnok ki minden perezben, a midön a kezelési eljárásban a legkisebb gyanu fordul elő, részletes vizsgálatot tart a biztosító társulat üzletvezetése felett azok hivatalnokait és ügynökeit hittétel mellett kihalgatja s a vizsgálat eredményét nyilvánosságra hozza. Ha az eredmény kedvezötlen, visszavonja a társulattól az engedélyt s a társaság feloszlik, s a biztossági tőke a biztosítottak között feloszlatik, s a feloszlatott társulat fizeti az eljárasi költségeket. Angolországban állami uton ez ügyben még mi sem történt s az angol sajtó a Cave ur által benyújtott billt sem találja kielégítőnek. E bill ügyét figyelemmel kísérik, s majd tudósítjuk az ügy kimeneteléről olvasóinkat.

Irodalom.

== Magyarország és Ausztria statistikája, tekintettel a többi nevezetesebb europai állam jelentékenyebb életmozzanataira. Irtá Kovács Ferencz. debreczeni főiskolai jogtanár: Debreczen és Nyiregyháza, kiadja: ifj. Csáthi Károly 1869. 256 s-ö lap. Ára 2 frt 20 kr. Hogy mily fontos tudomány a statistika az államtudományok közt, azt fejtegetni nem szükséges, valamint az is kétségen kívüli, hogy ily tudománynak, mely a feldolgozandó anyagnak oly roppant halmazát foglalja magában, kézikönyv alakban megírása nagyon sok nehézséggel jár, s a tárgy tökéletes ismerete mellett nagy tapintatot, a feldolgozandó anyag helyes beosztását, de meg ezenkívül azon elővigyázatot is igényli, hogy az időnkint ily átmeneti korszakban oly gyakran előforduló változások is tekintetbe vétessenek és érintessenek. Szerző jelen munkája mind e tekintetben dicseret érdemel, mind a helyes beosztás, mind a szabatos előadás, mind azon tapintatosságnál fogva, mellyel szerző épen ezen változatos átmeneti korszakban, azt a mi már a múlté, a változott jelenel igen ügyesen egyeztetette. Kulfőkül a bel és külföld legjelesebb statistikai munkáit használta,

mindazáltal csupán utmutatóul, miután az egész munkát egy a felosztásban, mint a kidolgozásban bizonyos önállóság jellemzi. A szerző jeles műve míg egy felől a tanulóira nézve valóban házagpótló nyereség, másfelől az mint oly olvasmány mely minden művelt, s az államélet mozzanataival foglalkozó embert érdekel, igen ajánlható a közönség figyelmébe. Kovács Ferencz munkássága a tanügyi irodalom terén követendő például szolgálhatna több arra képesített egyének is.

** Tompa Mihály elhunyt jeles költőnk kéziratát Szász Károly — a mint az utolsó Kisfaludy-társaság ülésén a titkár jelenté; — a könyvtárból kivette, miután kiadása iránt alkudozások folynak.

Külföld.

= Newyorki legújabb tudósítások szerint Chili és Peru köztársaságok elnökei, az által, hogy Cubát hadviselő hatalomnak elismerték, ki nyilatkoztatták ez ezen állam által védett köztársasági ügy iránti részvétüket.

= A pápai Allocutio a múlt hó 25-én tartott titkos consistoriumból a „Giornale di Roma” szerint röviden a következőképp tartalmazza.

„Tiszteletreméltó testvérek. E magas sztos gyülekezetben lelkiünknek legmélyebb fájdalommal kell panaszt emelnünk azon új, a csaljini kormány által kibocsátott törvény ellen, mely a catholicus egyházra, annak immunitására, szabadságára valamint a polgári társaságra nézve felette sérelmes. Azon törvényről szólnak itt, mely az egyháziakat is alá veti a katonaságra való besoroztatásnak, — Majd a panaszok után áttért a világiak osztályozására mondván: „A világkettőtársaságra oszlik, az egyik számos, hatalmas, nyugtalan és zavargó; a másik kevésbé számos de nyugodt és hívő; nagyhirű elődöm a nagy Gergely pápa, e két társaságot egykor két mással hasonlítottta egybe, melyek egykor összegyűltek, az egyik Sennaar völgyében, hol az emberek kik a gőg és fellüvölkedottság tornyát építették, nyelvökben megzavartak és szélyszeróztak, a másik pünköszt ünnepén a vacsoráló teremben hol Péter az apostol, és több nemzetbeli ezerre menő hívők egy ugyanazon nyelvet hallottak és azt megértették. Így látjuk mindennap egyik oldalán a forradalmat, mely uszály hordozóként a socialismus vonszolja maga után, mely a vallást, az erkölcsiséget és magát az Istent kárhóztatja és megtagadja, más felől pedig az igaz hívőket, kik nyugodtan és szilárdan megmaradván hitök mellett, várnak míg az údv uralmának elvei győzelemre jutnak, s míg az istennek céljai teljesedésbe mennek stb.

= Legközelebb az olasz lapok azon hírt terjesztették, hogy Franciaország és Olaszország közt állítólagosan egyezmény jött volna létre, melynek célja Olaszország semlegességét a francia és Németország közt kitörendő háboru esetére biztosítani. E semlegesség ára a francia csapatoknak Rómából való legközelebbi kivonulása lenne. Közöljük e hírt, azon megjegyzéssel, hogy azt a „N. A. Z.” egy hosszabb cikkben tárgyalván azt különféle politikai okokból valószínűnek véli.

= A szerb nemzeti gyűlés a kormányzáság beszédére egy felirattal válaszolt, melyben az új alkotmányterv beható vizsgálatába beleegyezését nyilváníti. Gondoskodólag fejezi ki a gyűlés a felirátban azon kívánatot, hogy a mostani fiatal fejedelem még előre nem látható, de bekövetkező halála esetére, annak törvényesen kinevezett utódjáról gondoskodva legyen, hogy ezáltal a fejedelem élete elleni vétkes összeesküvések lehetőségének eleje vetessék.

Legújabb

P e s t, jul. 4. (feladatott d. n. 3 óra, érk. 4 óra 15 perc) Vukovits beszélt jelesen, a szavazás holnapra halasztatott. Horváth minster repliázott, mindkét részről mérsékelttség.

Közigazgatás.

= Aratási kilátások. A Hegyaljáról újak f. h. 4-ről, hogy a tartós fagy a szőlőhegyekben bárgyigen nagy károkat okozott, mindazáltal mégis közepeszerű bontemést remélhetni, miután az elfagyott vevények termő hajtásokat hoztak. — A horvátokban e folytán élénkebb és szilárdabb hangulat állott be, az asztali borok és a 66-ki számorodni igen keresettek. A gabnaművek közül a buza és rozs meglehetősen állanak, más nemű terményeinkre eső után solajtoznak. Gyümölcs ugyszólván semmi sincs, mert a mit a fagy megkímélt, azt a nagy szelek még éretlen állapotban levették.

= A pénzegységre nézve minden oda mutat hogy az általános nemzetközi pénzegység alapjául bízhetőleg a 25 francos darab fog elfogadtatni. Ujában a francia pénzügyi bizottság tárgyalásáról a „France” azon értesítést közli, miszerint a bizottság a 25 francos darabot mint az európai pénzegységre nézve legalkalmasabbat ajánlja az Európában keresztül vevendő pénzegység alapjául. — Angliában köztudomás szerint — ugyan ezen nézet az uralkodó, a mi egyébiránt nagyon természetes. Az angolok különben e tekintetben is irtóznak a félrendszerlyektől, és azt tartják, hogy vagy gyökeresen és alaposan vitessék keresztül a pénzegység, s akkor hajlandók a esatlakozásra, vagy pedig — megmaradnak az ő jó régi sterlinges shillinges és pennys pénzrendszerek mellett, várván az időt, midőn érdemes lesz azt gyökeresen megváltoztatni. — Ilyen körülmények közt a 8 forintos aranypénz verése Ausztriában és — természetesen Magyarországon is nem nagyon ápropoz hozatott szönyegre.

Jul. 5. heti Sertés vásárra sovány sertés elég sokat hajtottak, csapatos is volt elég, kelendő és drága volt; a 2 év körüli süldők leghamarabb találtak vevőkre 33—40 frtig; hízott sertés is volt elég, nem volt becselen, fontszámra 24—26 $\frac{1}{2}$ kron kelt, darabjától 50 font leszámitással; a elővásárra már is elég sok életet hoztak, rendes kelete van, a múlt heti árak néhány krral lejjebb szálltak, köbönként a buza 6 ft 80—7 ft 80 kr. kétszeres 5 ft 80—6 ft 20 kr.; rozs 5—5 ft 40 kr.; árpa 3 ft 80—4 ft; tengeri 5 ft jával leghamarabb talált vevőkre; kenyeret elég sokat hoztak, legtöbbet Karczagról, az élet árakhoz mérve drágán kelt. Gyümölcs árak: piaczunkon a gyümölcsféllekből cseresznye volt elég bőséggel; szajkó és árpás körte közepenyiséggel, egyéb csak kóstolóul, különösen kajszin barack vajmi kevés látható 1 iteze szajkó körte 5—7 kr.; árpás körte 4—5 kr.; pándi meggy 8—10 kr.; cseresznye 5—6 kr.; 1 db. kajszin barack 1 pénz; 1 db nyest alma 1 pénz. Időjárás, július 4-én szép kedves idő, reggel esőre állt, de elmaradt. Jul. 5. szép nap fényes idő.

Könyvészet.

Legújabb könyvek kaphatók Telegyi Lajos könyvkereskedésében:
A. Szépirodalmi és történeti művek.
Hugó Viktor: Nevelő ember 4 köt. 2 ft. Ed-digelő megjelent 2 köt. 4 ft.
Jókai Mór: Szegény gazdagok, népszerű kiadásban 3 köt. 2 ft 40 kr.
Gaborian Emil: Páris rabjai, kötetenkint 1 ft.
Ponson du Terrail: Torlaszok királynéja köt. kint 1 ft.
Karlovsky Ida: Egy munkácsi rab története, regényes korrajz 2 köt. 2 ft.
Uchard Mario: Jean de Chazol, regény 2 köt. 2 ft 40 kr.
Aigner Lajos: Az Elégiáról 1 ft.
Erdélyi János: A népköltészet, vázonskötésben 5 ft.
Horváth Mihály: Zinyi Ilona életrajza, füze 1 ft 20 kr. U. a. diszkötésben 2 ft 80 kr.
Kákay Aranyos krónikája 3 ft 60 kr.
Tóldy István: Adél asztalára 2 ft 40 kr.
Komócsy József: A nyeglek, satyra 50 kr.
Szakáll Lajos: Czimbalom, magyar népdalok gyűjteménye, füze 60 kr.

Orbán Balázs: Székelyföld leírása 2 köt. 7 ft.
Balog Tihomér: A minsterelnök bája, viganek 20 kr.
Dobó László: Költemények 1 ft 50 kr.
Egerváry Odón: Terezy-család, költői elbeszélés 1 ft.
(Folyt. kov.)

Debreczeni bérkocsi árszabály.

1. Napszámmra: Egész napra, reggel 7-től esti 9-ig 6 ft, félnapra, reggel 7-től d. u. 1-ig, vagy d. u. 2—9-ig 5 ft 50 kr, országos vásárok alkalmával, a vásárok előtétében s a vásáros hét 4 első napján: egész napra 10 ft, félnapra 5 ft 50 kr.
2. Oraszámmra: Félóra 50 kr, $\frac{3}{4}$ óra 65 kr, egy egész órára 80 kr, minden következő órára 50 kr, az utolsó órán túl félóra vagy kevesebb időre 50 kr, országos vásárok minden tetel után 20 krral több.
3. Temetésnek: Ha a végtisztesség a templomban történik, temetőbe ki és vissza 2 ft, a házól egyenesen a temetőbe ki és vissza 1 ft 20 kr.
4. Színházba: Menet 60 kr, jövet 80 kr.
5. Balokba: Menet 80 kr, jövet 1 ft.
6. Vaspálya indóházához vagy rakthoz: Nappal menet vagy jövet 50 font tereffel vagy anélkül 60 kr, éjjel 1 ft, országos vásárok: nappal 1 ft, éjjel 1 ft 20 kr, egy órai várakozás 40 kr, félóra várakozás 20 kr.
7. Nagyerdei Furdóházhoz: Menet vagy jövet 1 ft, menet és visszajövet 1 órai várakozással 1 ft 50 kr, minden következő órára 40 kr, országos vásárok: menet vagy jövet 1 ft 20 kr, menet és visszajövet 1 órai várakozással 2 ft, minden következő órára 50 kr.
8. Szőlős-kertekbe: Menet vagy jövet bármelyik szőlőskertbe 1 ft, menet és visszajövet 1 órai várakozással 1 ft 50 kr, minden következő órára 40 kr.
9. Lóversenyterhez: Oda és vissza várakozással (fél nap) 5 ft.
10. Külső baromvásárba: Oda és vissza 1 órai várakozással 8 ft 50 kr, minden következő órára 50 kr.

A csere-kaszálókba, tanyákra és vidékekre való szállítás előleges alku szerint történik. Az ide vonatkozó panaszok, a kapitányi hivatalnál jelentendők be.

Lotteria.

Temesvár, jul. 5: 5, 76, 84, 50, 79.
Bécs, jul. 5: 18, 18, 54, 44, 85.

Szerkesztői izenet.

K. K. nak Nagyvárad. Elfogadjuk, lapunkat küldjük.

Bécsi tőzsde jul. 5. cs. arany 5.93, ezüst 121.75.

Nyilatkozat.

Az észak-keleti vasutépítészeti fővállalkozó, Strousberg dr. közt egyfelől, s köztem s volt üzlettársam Calm Lajos ur közt másfelől a kötött szerződés néhány pontjának megmagyarázása felett támadt vélemény különbségek következtében alaptalan hírek terjedtek el, melyek a következő nyilatkozatra kényszerítnek t. i. hogy:

1-ször tudtomra csak épen én köztem és dr. Strousberg közt léteztek ily vélemény különbségek; hogy
2-szor mindezen vitatkozási pontok jelenleg kölcsönös megegyezésre el vannak biritva, és végtére
3-szor hogy valamennyi, dr. Strousberg által hozzám intézett fizetés mindenkor pontosan teljesítettett.
Kelt Pesten 1869. július hó 1-én Czachariás s. k. Hogy a fentebbi nyilatkozat Czachariás Kristóf ur által saját kezűleg íratott alá ezennel bizonyítom Purány Ignác s. k. mérnök.

Hirdetések.

Szabó Ferencz

Gép-gyára

Pest, ötpacsirta-utca 3. szám.

Átvész és készit mindenemű erőmal-mokat gőz, víz, szél és lo-erőre, úgy egyes részbelet, mint egész felszereléseket felállitva és megmunkálva, továbbá felszereléseket szerzők, szesz, keményítő, olaj, csontszén, fűrészs cukorgyárakra, továbbá mindenemű sajtókat és szavatványokat, mindenemű gépeket 1/2 löny gőzertől kezdve minden nagyságban; vas és fa esztergályozó padokat, turó, gyaluló, csap és hasító gépeket, minden nagyságú esztergályokat és esztergály-méreteket, ezek kiállítását és tervek készítését, jótállás mellett.
6. 5. 6.

Az általam készített gépepekert 5 évi jótállást válllok tisztelettel.

Madó Szöllők.

A szécényi- (kos) kertben 4 kapa szőlő pajtával, a tóczós-kertben, 6 kapa szőlő pajtával

örök áron eladóik. — Értelmezhetni a tulajdonos Kiss Szándorral, váraduzán 2215. sz.

Árverési hirdetés.

A debreczeni kir. váltóörvénysszámok 1. évi jun. 28-án 3688. sz. a kelt végzése folytán ezenel közhírré tettük, mikép Holleis Menyhért mint tulajdonos részére Wein Dánielől mint alperesétől 800 ft váltó tartozás s járulékat erejéig foglaltat ingóságot, nevezetesen: a helybeli vasúti indóház raklótárában levő 2000 db zsak, a helyszínen 1 évi jul. 20-ik napján d. n. 10 órákor nyilvános árverés után készpénzheztes mellett el fognak adatni. — Mire a venni kívánók megérkeznek. Debreczen, jul. 2-án 1869.

Schával Károly, váltóörvénysszámok 11. 2—5 kikiáltott végrehajtó.